

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI HETILAP

A bajai függetlenségi és 48-as párt hivatalos közlönye.

Megjelenik minden szombaton.

Szerkesztőség: Főter 434.
Kiadó: ifj. Wagner Antal
könyvkereskedő.

Felelős szerkesztő:
Dr. Szirmai Vidor
ügyvéd.

Főszerkesztő:
Dr. Reich Aladár
orsz. képvis.

Főmunkatársak:
Dr. Nyiraty János
Dr. Valentin Emil

Előfizetési árak:
Egész évre 6 kor. Fél évre 3
kor. Negyed évre 1.50. Egyes
szám ára 12 fillér.

Kivándorlás és ipariügy.

A temesvári kivándorlási kongresszus rendező-bizottsága a kivándorlás arányának és következményeinek kiderítése céljából megbízható statisztikai adatokat szerzett be többek között a szegedi kereskedelmi és iparkamarától is, a kamara területéről 1901. január 1-től 1902. évi június 30-ig kivándorolt iparosok és ipari munkások számának pontos megállapítása végett.

Bennünket közelebbről a vármegyénk területéről dezertált iparosok érdekelvén, csupán ezek számát közöljük az egyes foglalkozási ágak szerint a következőkben:

Asztalos 51, ács 30, borbély 26, bogárnár 8, bádogos 5, bocskoros 7, csizmadia 5, cipész 51, fazekas 2, halász 10, harisnyakötő 10, kádár 5, kalapos 2, kefekötő 1, késes 2, kerékgyártó 1, kéményseprő 1, kékfestő 1, kőműves 98, kovács 31, köteles 27, kosárfonó 1, pék 2, szabó 63, szijgyártó 3, szobrász 1, szítás 1, timár 3, üveges 3.

Összesen tehát 552 iparos vándorolt ki vármegyénkbe 1901. év január 1-től 1902. június 30-ig.

Gazdag, szomorúan gazdag anyaga ez a délvidék megdöbbentő kivándorlási rohamának!

Akkor, a midőn az elhanyagolt magyar iparnak kitartó, önértékes munkakerőre van égető szüksége, akkor amidőn az Ausztriával folytatott közgazdasági alkudozások könnyen azt eredményezhetik, hogy önálló magyar nemzeti iparra, saját, idebenn gyártott iparcikre lesz szükségünk, akkor amidőn az ipari szakoktatásra több mint egy millió költségvetése van országunknak, az iparosság szülőhazája határait mind tömegesebben hagyja el, évről-évre mind nagyobb arányokban!

Mit ér hát akkor a magyar kormány iparfejlesztési actiója, ha egyfelől minden lehető elkövet a hazai ipar felvirágozása érdekében, másfelől pedig összetett kezekkel elnézi, mint fogja productivvá tenni idegen országok iparát a mi értelmesebb sorsra érdemes iparos osztályunk?

Az iparfejlesztési politika egymagában véve meddő tevékenység a mai viszonyok közt, ha nem járul hozzá a kivándorlásnak hatékony eszközökkel való megakadályozása is.

Igaz ugyan, hogy a kivándorlási szabadság nagy nehézségeket szab a kérdésnek radicalis megoldása elé, de nem vet gátat annak, hogy közvetett uton ne lehessen a lakosságot a hazánkra már-már végzetessé válható népvészte-

ség bekövetkeztetésétől a jövőre nézve megóvni.

A magyar kormánynak tehát közvetett eszközökhöz kell folyamodnia, közvetett modus vivendiket kell életbeléptetnie, hogy a megdöbbentő mérvben fellépő kivándorlásnak és főleg az iparosok dezerciójának vége szakadjon.

És a kivándorlásnak szinte járványszerű terjedése, mielőtt elharapódnék, még most erélyes közbelépéssel meg lesz szüntethető!

A közvetett eszközök közül első sorban törvényes intézkedésekkel lehet a kivándorlást szűkebb mederbe terelni. Nevezetesen az ipartörvény alapos revíziójával, az adóreform mielőbbi megvalósításával, a létminimum adómentességének, a vásárügynek és a házalásnak törvényes rendezésével.

Közvetett eszközök ezenfelül oly intézmények életbeléptetése, amelyek egyfelől a nagyipar okszerű fejlesztésében, másrészt a kisipar hathatós támogatásában lelik megoldásukat.

A nagyipar okszerű fejlesztését magával hozza a vidéknek az a jogos és méltányos kívánalma, hogy a nagyipari vállalatok ne egy helyen összpontosítsanak, hanem tervszerűleg, vidékenként, a termelés igényeihez, viszonyaihoz képest osztassanak el.

TÁRCA.

Flórikához!

Szivembe' zsong sok édes ének
És eldalolni nem tudom,
Mi másnak csupa gyönyörűség
Nekem az égő fájdalom,
Mosolygó napfény fönny az égen
Én reám soha nem nevet,
De a mi tavaszt lop szivembe,
Az a te édes szép neved.

Tudok már sirni. Alkonyatkor,
Vagy hogyha rám borul az éj,
Eloszlik minden keserűség,
Már nincsen bennem szenvedély.
Kelet felől egy halvány csillag
Ragyogó fénye rám nevet
S én elsuttogom könnyes szemmel
Édesden csengő szép neved . . .

R.

Sohse tudtam . . .

Sohse tudtam, nem én soha . . .
Mit keres a nap az égen,
Most tudom csak nem is oly rég,
Érted ég ott üdvösségem:
Hogy isteni szép fejednek
Glóriája, éke legyen.

Sohse tudtam, nem én soha . . .
Mért nyíl a virág a réten,
Most tudom csak, nem is oly rég,
Érted nyílik üdvösségem:
Hogy a legszebb szál virágnak
Hozzá méltó párja legyen.

Sohse tudtam, nem én soha . . .
Mért cseveg a kis madárka,
Most tudom csak, nem is oly rég,
Te érted szép szende lányka,
Legyen aki szerelmemet
Hirül vigye a világba

Jupiter.

A tücsök.

Irta: MARS.

A tavaszi napsugár végre kiadta útját a télnek s hogy még nyoma se lássék, ráutazott az utolsó hó foltokra is, melyek még itt ott szürkültek egy-egy mélyedésben, makacsul kapaszkodva a föld fakó üstökébe s ezek bizony csakhamar meghunyászkodva kezdtek olvadozni s párologva álltak odébb.

S helyébök virágok fakadtanak, a tavasz hirnökei, melyek mohón szívták magukba az éltető meleget s ép úgy kivándoroltak a kolompoló birkanyáják is, — nem kisebb élvezettel ropogatva a harmatos friss fűvet.

Valószínű, hogy a pásztorfiuk zokogó furlója is megszólalt a legelőn s a szerelmes versek mázsaszámra burjánzottak a szépirodalom könnyekkel áztatott fűzfásában, — de legyen elég ennyi a tavaszi hangulatból.

Az ut mentén, mely közepén szelte át a virágok és birkákkal fedett legelőt, két férfi heverészett. — Teljesen átengedte magát mindkettő a természet ébredése feletti gyönyör ez ideig még adómentes élvezetének s bár a harminc körül lehettek, az egyiket beteges külseje s a szájszögletei körül elhuzódó két éles vonás, melyek arcának unott, gúnyos kifejezést adtak, — idősebbnek tüntették föl, míg a másik csak úgy duzzadt az egészségtől s egy félig elégett trabukot tartva rövid ujjai között, boldog önmegelégedettséggel fujdogálta maga elé az illatos kék füstfelhőcskéket.

Mély hallgatásba voltak elmerülve s csak a trabukó tulajdonosa törte meg olykor-olykor a néma csendet e sohajtással: »Istenem, mily fölséges is volna most egy — pohár pilzeni!

A másik nem reagál e »folyékony« beszédre, hanem merően tekintve maga elé, tovább fonta gondolatait.

— Szólalj meg már te is Marci! — fakadt ki végre türelmét veszítve a sohajtózó kolléga midőn körülbelül az ötödik pohár pilzennél tartott — hiszen megnémulunk, ha még so-

Ebben a kérdésben ép Bácsme gyében van a legtöbb kívánni való. És csodálatos, hogy ilyen hatalmas vármegye, mily csekélyszámú nagyipari vállalatot számlál csupán, jóllehet elég avatott és olcsó munkaerő áll rendelkezésre. Fontos és szinte elodázhatlan intézmény egy nagy országrész iparának fellendítésére a baja-bátaszéki dunahidnak mielőbbi kiépítése, a mely különböző vidékek termékeinek kicserélése által új vérkeringést ömlesztene egy nagy terület iparának petyhüdt ereibe.

A kisipar támogatásának fő kivánalma az állami költségvetésben, a kisipar gyámlitása érdekében szereplő költségvetési fedezetnek lényeges fölemelése, hogy ez által nagyobb mérvű segély nyújtásék az iparosok termelő szövetkezeteinek, hogy a kisiparosok közös műhelyekkel, esetleg közösen használható gépekkel látassanak el és biztosítsanak nekik az állami és katonai szállítások azon cikkei, melyeket versenyképesen előállíthatnak, hogy végül *szövetkezeti árucarnokok* mentől nagyobb számban állíttassanak föl.

Ezek volnának azok a minimális kivánalmak, amelyek mint a kivándorlás megakadályozásának közvetett eszközei, egyuttal a magyar ipar felvirágzásának előfeltételeiül is szerepelnek.

Csak hogy mindennek megteremtéséhez nem elégséges a kivándorlási kongresszusok javaslatainak pusztá meghallgatása és helyeslése, hanem ehhez a pozitív megvalósítás gyors és biztos munkájának is nyomába kell lépnie!

SZ. V.

Rendes közgyűlés.

(sz.) Baja város törvényhatósági bizottsága folyó évi augusztus hó 13-án, szerdán délután 1/4 órakor rendszerinti közgyűlést tartott az alábbi tárgysorozattal:

1. Polgármester jelentése a közigaz-

gatás állapotáról. Bevezetésül jelenti elsősorban a polgármester, hogy Paulas Erika építési vállalkozónő ellen a bűnvádi eljárást megvesztegetés kísérlete miatt bizonyítékok hiányában megindítani nem szándékozik, nem akarván magát a sikertelen eljárás esetére a hamis vádakodásnak kitenni. Mint fontosabb passusa szerepel a jelentésnek a bajai kőmives szrájk és annak tapintatos eljárással történt békés befejezése. *Dr. Valentin Emil* biz. tag szerint azonban a polgármesteri jelentésnek ez a része nem felel meg egészen a valóságnak, mert tudomása szerint a kórházépítés alvállalkozói még mindig olyan kőmives munkásokat fogadnak föl, akik a megállapodás szerű munkaidőnél többet hajlandók dolgozni és hogy nagyszámban bajai kőmives nem nyer alkalmazást a kórházépítésnél, idegen kőmivesek ellenben vannak foglalkoztatva.

Ennek a visszás állapotnak a megszüntetését sürgeti és felhívja a polgármester figyelmét arra, hogy a többi munkálatoknál is minden tevékenységével hasson oda, miszerint kizárólag bajai iparosok nyerjenek foglalkozást. *Dr. Ladányi Mór* biz. tag megjegyzi, hogy annak okául, hogy a bajai kőmivesek nagyobb számmal alkalmazva nincsenek, a vízhiány tudható be csupán. — A jelentés egyébként tudomásul vétetik.

2. A nagym. m. kir. Belügyminisztériumnak leirata a városi új közkórház részére felveendő 500,000 koronás kölcsönre vonatkozó közgyűlési határozatnak jóváhagyása tárgyában. — Tudomásul vétetik.

3. Ugyanannak leirata a gyámpénztári készpénzkészleteknek elhelyezése tárgyában hozott közgyűlési határozatnak jóváhagyása iránt. — Tudomásul szolgál

4. Főispán úr ő Méltóságának átirata a f. évi július hó 25. és 26. napjain

megtartott számonkerő szék eredményéről — Tudomásul vétetik.

5. Arad sz. kir. város közönségének átirata a városi árvapénzek mikénti kezelésére vonatkozó 1877. XX. t. c. 291. §-ának módosítása tárgyában az országgyűlés képviselőházához intézett felterjesztésének pártolása iránt. — Pártolólá felterjesztetik.

6. Arad város átirata Kossúth Lajos 100-ik évfordulójának megünneplése tárgyában. A tanács javaslata szerint egy ünneprendező-bizottság alakítandó, mely f. évi szeptember hó 6 ig az ünnepély programjáról jelentést tegyen. Az ünneprendező-bizottságba bevasztani javasolja: elnökül: *Dr. Hegedűs Aladár*. tagokul: *Allaga Ottó*, *dr. Bruck Samu*, *Drescher Gyula*, *Erdélyi Gyula*, *dr. Fehér János*, *Heller Richárd*, *Hesser Gyula*, *Dr. Herman Adolf*, *Latinovits János*, *Dr. Reich Aladár*, *Szutrély Lipót*, *Tinus István* biz. tagokat. — A tanács javaslata elfogadtatik.

7. Pozsony sz. kir. város közönségének átirata a közszükségletet képező anyagok és termékek beszerzése, a felmerülő műszaki teendők ellátása és a kiadandó vállalkozások körüli eljárás tárgyában. — Tudomásul vétetik.

8. A városi tanácsnak javaslata a városi polgári és a belvárosi elemi iskola, esetleg ovodának felépítése tárgyában. A tanács javaslata szerint a már megvásárolt szent-antal-utcai *Vojnich-féle* háztelek szabályos kiegészítésére a szomszédos *Pffeifer-féle* telek is megvásárlandó és az így kibővült telekre a jelenlegi *József-városi* ovoda is építendő. A városi polgári és belvárosi elemi iskola költségei az ovodával együtt 120.000 koronát tesznek ki a telkek költségein kívül. Javasolja továbbá a tanács, hogy tekintve a városi t. ménök túlnagy elfoglaltságát, az iskola tervre pályázat hirdettessék.

Dr. Ladányi pártolja a tanács javas-

káig így ülünk; ugy hallgatsz akár csak egy főtt csuka! Különbem remélem nem veszed rossz néven e szellemes hasonlatot — tőlem, a természetrajz professzorától!

— Kinek a főtt csuka még hozzá kedvenc eledele, — vevé át a szót a csukának kinevezet kollega, tehát nyugodt lehetsz s számíthatsz további kegyeimre is, sőt inkább nekem kell bocsánatot kérnem, hogy imént, midőn megzavartál, ép a te mesterségedbe kontárkodtam. Nézd csak, — itt előttünk a gyepen — e kis fekete valamit!

— Hahaha — nevetett föl az egészséges professzor — egy tücsök! Ez tölté ki annyira gondolataidat! Egy tücsök, mely a napon sütkérezik! Ez nem phisikusnak való téma mondhatom!

— Nem mint phisikus, hanem mint ember elmélkedtem fölötte!

— Hahaha! Egy tücsök fölött elmélkedni! — Bizarr eszme! S ugyan mit gondol hát felőle, ha szabad kérdezni, — azt, hogy a szökdelők egyik családjának példányát képezi vagy, hogy e szegény tücsök miért nem lett inkább — vicispán?!

— Azt gondolom, hogy e tücsöknek jobb sorsa van, mint bármelyikünknek!

— Hahaha! Hisz bármelyik pillanatban összetaposhatom, vagy fölfalhatja egy sündisznó!

— Szegény barátom, egy babszemnyi ólom, egy hitvány gombostű vagy pár grammnyi

cyankali ép úgy kiolthatja a mi életünket is s mennyivel veszesebb a természet ezzel, mintha e nyomorult tücsköt összetiprold?

— Már megbocsáss — furesa az elméleted! — Hát a család, a társadalom, az emberiség célja, — ez előtted mind sifli?!

— Magunk alkotta chimárák — legönzőbb érdekeink szolgálatában! A világegyetem chaosában mindez ép oly szánandó méreteket ölt, mint a mi életünk fogalomkörében e tücsök létezése! — Abban egyenlő értékű, vagy egyformán értéktelen mindenki!

Az a tenyészerő, mely a százados tölgyet alkotta, — teremtette a penészgombát is s a mely a cápának ötszáz életévet adott, mérte ki az egy napos légy életét is!

— Szerinted tehát e tücsöknek épp annyi létjogosultsága van, mint akár a chinai császárnak?

— Sem több, sem kevesebb! Attól függ, hogy milyen szemmel és honnan nézzük a dolgokat.

Ha a Gaurisankar tövében állasz, úgy égnék merednek felhős csúcsai, vagy ha a csendes ocean legmélyebb pontjába tekinthetnél, megmérherhetlen ür tátongana előtted. S mindez mi a földgömb egész területéhez képest? Végy kezédbe egy burgonyát, ennek épp úgy meg vannak a mélyedései és emelkedései s ilyen burgonya a földgömb is — csak hogy nagyobb arányokban. S mily nevet-

ségesen kicsinyek lesznek ez arányok, ha meggondoljuk, hogy magából a Jupiterből 14—14 ilyen földgömböt lehetne kifaragni, vagy — a mint Galilei kimutatta, — a földgömb pályájának ellipsisse, az állócsillagoktól nézve, egy nyomorult kis ponttá olvad össze, kisebb ponttá, mint e tücsök a mi szemünkben. Abban a világegyetemben, a hol ilyen nézetek vannak, ki törődik jobban velünk, mint e tücsökkel, ki vesz tudomást arról, hogy életünkben a boldogság és fájdalom, öröm és bánat egyre váltakoznak; mennyiben van nagyobb jelentősége annak, ha egy földrengés városokat pusztít el, földönfutóvá téve azok lakóit, mint annak, ha egy Katalinbogár egy fűszálra száll!

— De mi lélekkel és szellemmel megáldott teremtményei vagyunk az alkotásnak, mely által bennünket mindenk fölé helyezett!

— Szervezetünk nagyobb fejlettsége, bonyolultabb összetételénél fogva tökéletesebbek gondolataink, változatosabbak érzelmeink s ezek szövevényében életünk nevetséges tojástancát járva, önön magunkat ámitjuk.

Nézd e parányi tücsköt. Fejjel a nyilásnak fordulva, közvetlen a lyukja mellett sütkérezik. Nos, közelits feléje s mint a villám oson be rajta.

Tagadhatod-e hát, hogy abban a piciny, porc fejben van valami, mely megkoncipálta, magának, hogy vannak ellenségei, melyek életére törnek s ép azért kiszámította, hogy

latát a József-városi ovodának a belvárosba szándékolt áthelyezését azonban nem tartja szerencsés gondolatnak és oly értelmű indítványt tesz, mely szerint a belvárosban építendő polgári és elemi iskola ovoda mellőzésével építtetés és a József-városi ovoda maradjon meg a mostani helyén.

Dr. Valentin sem általánosságban, sem részleteiben nem pártolja a tanács javaslatát és meggyőző érvekkel bizonyítja, hogy olyan szegény és adósságokba merült város, mint amilyen Baja városa, egymásután olyan költséges vállalkozásokba, mint a minő a kórház, iskolaépítés észszerűen nem bocsátkozhatik. Elvileg helyesli a javasolt iskolaépítést, csak annak elodázását kéri első sorban szomorú financiai viszonyaink miatt, de azért is, mert a kórházépítés most amúgy is leköti a hatóságot és amint a javaslat is mondja, a tisztí mérnök is túl van most munkával terhelve. Jobb lesz megvárni míg a kórház elkészül, annál is inkább, mivel ennél a nagyobb építkezésnél sok hasznos tapasztalatot gyűjthetünk a jövő építkezésekre nézve.

Scherer Sándor. Pártolja a tanács javaslatát nemcsak paedagogiai szempontból, hanem azért is, mivel az iskola az idegenforgalmat is emeli városunkban. Ladányi indítványához csatlakozik.

Heller Richárd. Az iskolaépítés elodázhatlan szükségességét fejtegeti. Negyedszázados óhaja ez már a város tanügyi köreinek. Ha látná — ugymond — Valentin biz. tag úr, mily primitív és egészségtelen helyiségekben szorul most meg egy nagyszámú tanuló-ifjúság, úgy bizonyára ő volna az első, aki az iskolaépítést sürgetné. Egyébként ő is Ladányi indítványát teszi magáévá.

Alföldi Béla. Ladányi indítványához csatlakozik.

Dr. Valentin. Ragaszkodik az e kérdésben előterjesztett jogos és a város érdekét szolgáló véleményéhez és csu-

pán azt füzi még *Heller* biz. tag megjegyzéséhez, hogy ha Heller biz. tag úr körüljárna az ország többi városait és látná, hogy gazdag városokban milyen állapotban van még most is az iskolák java része, úgy bizonyára ő volna az első, aki ilyen szegény városban az iskolaépítéstől elállna.

A tanács javaslata Dr. Ladányi indítványával módosítva elfogadtatik.

9 A tanács javaslata a kórházi élelmezési vállalat feltételeinek megállapítása iránt.

A tanács javaslata szerint a kórházi élelmezés egy évi időtartamra árlejtés útján biztosítandó.

Dr. Valentin felhívja a közgyűlés figyelmét, hogy az árlejtés helyett a házi kezelést határozza el annyival is inkább, mert az épülő új közkórházban az élelmezés házilag fog kezeltetni és így ha már a mostani régi közkórházban aránylag csekély számú beteg élelmezésével házi kezelés útján kísérletet teszünk, úgy a nagyszámú beteget számláló új közkórházban már kész tapasztalatokkal állhatunk elő. — A közgyűlés a tanács javaslatát fogadja el.

10 Ugyanannak javaslata a mátéházai V. és VII. számú majorságokban teljesen elkorhadt görék helyett új göréknak felállítása iránt. — A javaslat elfogadtatik.

11 Ugyanannak javaslata a városi bérház udvarán közillehelynek felállítása iránt. — Elfogadtatik.

12 Ugyanannak javaslata a folyó év I. felében behajthatlanná vált városi követelések leírása iránt. — Elfogadtatik.

13 Ugyanannak jelentése utcseprő gép beszerzése ügyében A javaslat szerint ily gép beszerzése mellőzendő. — A javaslat elfogadtatik.

14 Ugyanannak javaslata a városi téglatelepen lévő és vihar által megrongált épületek helyreállítása és a téglaegető kemence lebontása iránt

lagos a jelentősége, célja úgy az egyesek összesége sem eredményezhet egyebet.

Absolut végecél pedig ép ezért keresünk nem szabad. A hol nincs ott ne keress! Ez a válaszom!

— Mondhatom meggyőztél, s hogy elfogadom a viszonylagosság elméletét, a következőkben akarom bebizonyítani: Látod, én például jelenleg szomjazom. Ez magában véve jelentéktelen körülmény, mely nem tereli ki az égi testeket rendes pályájukból, de ha magamba öntök egy pohár — pilsenit, ez nekem jól esik és szomjam oltva van. Tehát meg van a sörnek is a maga viszonylagos célja, nos, én ezt fogom magamra nézve hasznosítani s bolond volnék, ha nem tenném, miután tehetem!

— A mint az a tücsök is bolond volna, ha nem lakmároznék azon hizott hangyacombon, melyet egy kökörösín tövében talált.

— Maradjunk meg tehát e mellett — ne kutassuk a természet titkait, illeszkedjünk bele ennek relativ rendszerébe s gyertünk egy — pohár pilzenire, ezennel vendégem vagy!

— Köszönet, elfogadom!

— Igyunk a — tücsök — egészségre!

— Gilt!

Ezzel utnak indultak a kollegák s csakhamar meggyőződtek a pilzeni valóságos — relativ értékéről.

A tanács javaslata szerint a téglaegető kemence lebontásának mellőzésével Király Sándor ajánlata fogadtassék el. — A tanács javaslata elfogadtatik.

15. A zombori kir. pénzügyigazgatóságnak átirata az adókiivetési munkálatok céljaira helyiség átengedése iránt. A községi bíróság helyisége átengedtetik.

16. Bischoff Károly levéltárnoknak kérvénye rendkívüli és hivatalos órán túl teljesített levéltár-rendezési munkálatokért 600 korona jutalomdíjnak megszavazása iránt. A tanács javaslata szerint 300 kor. jutalomdíj adandó. — Elfogadtatik.

17. Koller Dezső könyvelőnek kérvénye évi 200 korona személyes pótlék megszavazása iránt. — Megszavaztatik.

18. A városi kórház igazgatóságának előterjesztése apróbb kiadások fedezésére 239 K 59 f előlegnek utalványozása iránt. — Utalványoztatik.

19. Ugyanannak előterjesztése orvosi műszerekre szükségelt 108 K 97 f számlakövetelésnek utalványozása iránt. — Utalványoztatik.

20. Grauaug J. Lipót bajai kereskedőnek kérvénye honosítás céljára a község kötelékébe való felvételét kilátásba helyező bizonyítványnak kiadása iránt. — Kiadatik.

21. Reitmann Ferencz és társainak kérvénye a sóház-utcától a közvágóhid irányában vezető útnak helyreállítása iránt. A tanács javaslata szerint az út helyre állítására 240 korona előírandó. Együttal 150 kor. költséggel a ménteleptől a Nagy-Dunáig vezető út is helyre hozandó. — A javaslat elfogadtatik.

22. Szabó Antal és neje bajai lakosoknak felebbezése a házuk előtt fektetett gyalogjárda leszállítása után 30 K 28 f költséget megállapító tanácsi határozat ellen. A tanács javaslata szerint a 30 K 28 f költség leirandó. — A javaslat elfogadtatik.

23. Kozma Ferenczné szül. Czobor Terézia bajai lakosnak kérvénye 140 □-öl és Urszini Anna bajai lakosnak kérvénye 148 □-öl közterületnek átengedése, illetve megváltása iránt. — Jövő közgyűlésre szavazásra kitűzetik

24. Özv. Löwy Jakabné kérvénye építkezés céljaira 5 □-öl közterületnek átengedése iránt (Első szavazás.) — Nem lévén általános többség, jövő közgyűlésre kitűzetik.

25. Scheibner Gyula rendőrkapitányának kérvénye egy havi szabadságidő engedélyezése iránt. — Megadatik.

26. Szabó Sámuel I. aljegyzőnek kérvénye 3 heti szabadságidő engedélyezése iránt. — Megadatik.

A közgyűlés 1/6 órakor véget ért.

A tisztelt közgyűlésből.

(Beszélgetés telefonon.)

— Halló!! Ki beszél? Margit nagysám, ön az? Kezeit csókolom . . .

— Halló!! És ott?

— A »Független Ujság« szerkesztősége. Mivel lehetünk szolgálatára? Talán valami apró hirdetést méltóztatik közzétenni?

— Ugyan hová gondol? . . . Egy sziveségre kérném szerkesztő urat, ha lenne olyan kegyes a mai közgyűlés legfrissebb részleteit elreferálni, mert a kíváncsiságtól nem bírnám szombatig kitartani.

— Készséggel állok rendelkezésére . . . Hát

fejjel a nyilásnak fordulva, — gyorsabban menekül!

Nem ment-e abban a fejben hasonló működés végbe, mint Newton agyában, midőn kiszámította, hogy az égi testek vonzó ereje egymástól való eltávolodásuk négyzetében csökken!

Bolygass meg egy hangyabolyt s figyeld meg annak nyüzsgő lakóit. Nem képeznek-e ezek a természetre nézve ép oly jelentőségű társadalmat, mint a »föld hatalmas urai« — az emberiség, mely emberiség, — ha összeszeded s a bodeni tóba dobod, annak víztükret — hét hüvelykkel emeli!

Csak a magunk szemével látjuk képzelődésünk gorsöve alatt oly nagynak és fontosnak szereplésünket. De mi egy emberöltő, mi egy történeti korszak, mi az egész világtörténelem az idők végtelenjében, melyben a nemzetek létezése csak egy-egy szappan buborék, — mely mihelyt szétpattant, elveszíté káprázató színeit is!

Kiváltságokat a természet nem osztogat, abban az érték és jelentőség szerinti különbségek csak viszonylagos értelemben léteznek fölfogásunk skálája szerint.

— Elfogadhatóknak tartom fejtegetéseid, de mégis, még egy kérdésemre válaszolj: miért van minden, a mi van és úgy a mint van, vagyis mi a tulajdonképeni végecél?

— Végecél? Ha az egyesnek csak viszony-

hol is kezdjem? . . . Ja, igen . . . Elsőben a polgármester tett jelentést a közigazgatás állapotáról. És lássa édes Margit nagysám, a hová egy asszony csak beteszi a lábát, mindjárt van galiba.

— Hogy-hogy?

— Lássa ezt a szegény polgármestert az a Paulas Erika egész ártatlanul valami suskus gyanujába keverte. Hja, mert hát a nóta szerint is: »Evoe! az asszonyi népnek furesa practikája van, evoe! és a legénynek elesavarja esztét stb.«

— Nos és elintézték valahogy?

— Hosszas és többszöri mosakodás után végre sikerült. Szólt azután a jelentés a közműves sztrájkáról és annak tapintatos elintézéséről.

— Bocsánat szerkesztő úr, de én úgy tudom, hogy a sztrájkmozgalmat ép maguk a városi tisztviselők folytatják.

— Hogyan?

— Egyszerűen úgy, hogy amint a tárgyszorozatból kiolvasom, a Bischoff Károly meg a Koller Dezső fizetésemelést kérnek.

— Hát ezt meg is érdemlik.

— No a Koller Dezsőnek még megbocsátom, mert ő amellet, hogy derék tisztviselő, valamikor fess táncos is volt . . . de a Bischoff jutalmát nem értem.

— Ez nagyon egyszerű. Azért kérte, mert a hivatalos órákon kívül dolgozott.

— Nagyszerű! Hát mért nem dolgozott a hivatalos órákon belül?

— Ön ezt ugylátszik nem érti

— Volt aztán egy kimagasló pontja a közgyűlésnek, Kossúth Lajos születésnapja 100-ik évfordulójának megünneplése tárgyában.

— És ebben mit határoztak?

— Baja város törvényhatósága is ünnepel. E végből ünnepi bizottságot alakítottak.

— Kikből áll?

— Többnyire hétrprobás mamelukokból. Ugylátszik az összeállításnál fogalomzavar uralkodhatott. Valószínűleg abban a hitben voltak, hogy valami Bánffy ünnepélyre alakítanak bizottságot.

— Hát még mi volt napirenden?

— A legélelkebb vitát a városi polgári és elemi iskola, esetleg ovoda építése provocalta. Valentin nagyban ellene volt, mert bajos költségekbe verni ezt a nyomorult fészket, amely nyakra-főre költelezik, olyan »Fenn ez ernyő nincsen kas« politikát új a szegény polgárok bőrére! Aztán még hozzá a városi mérnök annyira meg van terhelve munkával, hogy az iskolatervek elkészítésére teljesen képtelen.

— Szegényt kár annyira kifárasztani, mert még valahogy nem tud majd velünk a lókertben eleget táncolni. Pedig ez nekünk jobban fáj, mint a városnak, amely könnyen kap bármikor is tisztí mérnököt, de mi nehezen jutunk táncoshoz ebben a szűk világban.

— Igaza van Margit nagysám. Csakhogy szerelemből nem lehet megélni — mondja a böles közgyűlés és az építés mellett határozott.

— De, ha már építenek, legalább már valahára felsőbb leányiskolára gondolnának egyszerű. Higyje meg édes szerkesztő úr, nagyon alacsony magaslaton áll városunk a leánynevelés. Minden jól nevelt városban legalább egy ilyen intézetnek kellene léteznie.

— Hagyjon föl Margit nagysám. Nincs rosszabb eszköz a lánynevelésre egy felsőbb leányiskolánál! Ott a lányok a tanulást csak mellék foglalkozásként úzik. Főgondjuk a huncutkodásból és hancurozásból áll. Hisz maga jól tudja, hogy milyen az a bakfis gárda!

— A kórházi élelmezésről mit határoztak?

— Valentin egy egész perfect konyha-művészeti előadást tartott és a házi kosztot hozta javaslatba, de a közgyűlés nem akart abba belemenni, gondolván, hogy a betegnek az már mindegy, egy nappal előbb vagy később.

— Szóval fő az egészség! Hát az utcaseprőgép sorsa hogyan dőlt el?

— Sehogy. A közgyűlés elhatározta, hogy mindenki a maga háza előtt seperjen. Szóval semmi nagygépkösdés!

— Vége hát utolsó reményünknek! Pedig már előre örültünk az Arankával, hogy a Kéményseprő-utcában is lesz legalább egyszerű napjában szenzáció Hálló!! Hálló!!

— Hálló!! . . . hálló!! . . . Apropos . . . Margit

nagysám szabad kérnem a Szent-István-bálon az első négyesre?

— Örömmel.

— Köszönöm . . . Tessék lecsöngetni!

HIREK.

A bajai iparoskör nyári mulatsága. A bajai ipartestület kebelében fennálló »Iparoskör« folyó évi augusztus hó 17-én (vasárnap) a Bárány szálloda nagytermében saját könyvtára javára műkedvelői előadással egybekötött táncestélyt rendez, melynek műsorát a következő képen állította össze: 1. »Szerelmi kettős« Konti Józseftől. Énekli: Sebestyén Juliska úrhölgy és Breuer Zsigmond úr. Zongorán kíséri: Wagner Antal úr. 2. »Alarcos bálon.« Monolog, írta Molnár Ferenc. Előadja: Szigriszt Ilonka úrhölgy. 3. »A Celli búcsú.« Melodráma, írta Endrédi Sándor, zenéjét Kutass Jenő. Előadja: Albert Andor úr. Zongorán kíséri ifj. Szigriszt István úr. 4. »Magyar népdalok.« Gordonkán előadja: Lissák Viktor úr. 5. »Öngyilkos.« Monolog, Gabányi Árpádtól. Előadja: Biczók János úr. Előadás után tánc reggelig.

Amint azonban közeleső forrásból értesülünk, a műsor némi változást fog szenvedni, mert az egyik közreműködő Breuer Zsigmond — időközben távol lévén — nem készülhetett el a betanulással és így az első számnak jelzett »Szerelmi kettős« elmarad és helyette Sebestyén Juliska úrhölgy Rubinstein Ázráját fogja elénekelni. Ismerve Sebestyén kisasszony kiválóan szép hangját és énektudását, bizton hisszük, hogy előadásával az elmaradt kettősről bőven fog bennünket kárpótolni.

Azon felül még egy előnyös műsor-változást kell regisztrálnunk. Ugyanis tudomásunkra jutott, hogy a hangverseny programjába egy olyan szám is fog ékelgetni, melyre méltán büszke lehet a rendezőbizottság. Schwaiger Klára úrhölgy orosz zongoraművésznő, — ki a külföldön genialis játékával méltó feltűnést keltett és kiről a legelőkelőbb lapok a legnagyobb elismerés hangján irtak — fog a hangversenyen közreműködni és ez alkalommal Liszt Ferenc XII. Rhapsódiáját fogja előadni.

Igazán nagy érdeklődéssel nézünk eme művészeti esemény elé, mely a hangversenyt — annak mintegy piéce de résistance-át képezvén — igen előkelő színvonalra fogja emelni. Nagy élvezetben lesz részünk és már eleve is köszönettel vagyunk Schwaiger úrhölgy iránt, hogy áldozatkészségével egyrészt a jótékony célt elősegíti, másrészt pedig nekünk egy kellemes estét szerez.

De ez alkalommal nem szabad megfeledkeznünk az ipartestület érdemes elnökéről Czernay Imre úrról, akinek tulajdonképpen eme kiváló aquisitiót köszönhetjük. Személyesen fáradozott ezen clou elnyerése végett, amint-hogy is fáradhatatlanul buzgólkodik az estély érdekében. De hisz tudjuk is mindannyian, hogy Czernay úr kiváló buzgósággal, példás ügyszeretettel gondozza és ápolja az iparosok érdekeit; erélylyel és szorgalommal karolta fel az iparosok ügyeit mióta ő áll az ipartestület élén, azóta egy egészségesebb irány, békésebb szellem vonult be ezen intézménybe.

Most is, hogy az iparoskör — mely kulturális szempontból fontos missziót teljesít — könyvtárát gyarapítani szándékozik, Czernay úr élére áll ezen mozgalomnak és reggeltől napestig sűrög-forog, munkálkodik, hogy minél nagyobb sikert biztosítson az iparoskör törekvésének.

Vajha mindannyian közhivatásukat ily lelkiismeretes teljességgel, bizony jobb idők, egészségesebb viszonyok állanak be és szociáltársadalmi-állapotunk hatalmasan lendülne.

Tehát nemcsak jótékonycéllról van szó, de a közügy érdekében üdvös cselekedetet végzünk, ha iparos-intézményeinket hathatósan támogatjuk, miért is — a ki csak teheti — látogasson el az iparoskör estélyére, ahol is, amikor a közérdek oltárán áldozik, egyben kiváló műélvezetben lesz része. (B. Zs.)

Párbaj. Véres párbajt vívtak f. hó 11-én a bajai honvédhuszár lövöldében Kemény Ármin garai közállatorvos és Erdély Lajos garai gyógyszerész tetteles bántalmazásból eredt sérülés miatt. A párbajfeltételek szerint a felek egyszeri golyóváltásra mentek, a melynek sikertelensége után kardpárbajt vívtak teljes bandage-al. Ezen alkalommal Kemény Ármin a

fején, Erdély pedig karján sebesült meg. A felek nem békültek ki.

Bendiner hangversenye. Ritka genie ragyogtatta fényes talentumát csütörtökön este a »Nemzeti Szálló« nagytermében. Bendiner Nándor, ez a ragyogó tehetségű, fiatal zongoraművész tartotta zongora-hangversenyét — szegyenletesen csekély számú hallgatóság jelenlétében. A fővárosi sajtó egyértelműleg odanyilatkozik, hogy ez a szerény megjelenésű fiatal ember zseniálításával, szédületes technikájával mihamarább a világot van hivatva meghódítani. És igaza van, mert ilyen káprázatos technikát Liszt óta alig láttunk, hacsak Sauer-tól, vagy D'Alberttől nem. Közönségünket mindez hidegen hagyja. A hangversenyt rendező Kollár cég alig adott el 30 jegyet. Az est műsora ez volt:

I. Bach-D'Albert. Praeludium és Fuga (d-dur). II. Beethoven. Sonata appassionata op. 57. III. a) Chaminade Pierette. b) Bendiner. Nymphák és Satirok. c) Kern Aurél. Valse lente. d) Chopin. Grande valse op. 42. IV. Paganini-Liszt. Concert-variációk. V. Wagner-Brassin. A walkürok lovaglása.

Legnagyobb hatást a műsor III/a), b) és a IV. számával érte, melyeknél a csekély számú közönség valóságos tapsviharral adott tetszésének kifejezést.

Bendiner hangverseny körútjára mindentüvé Thék Endre zongoragyárának egy hangverseny-zongoráját viszi magával, melynek ugylátszik az legyen a hivatása, miszerint megtörje a közönségben azt a hitet, hogy a magyar gyártmány nem lehet olyan jó, mint az osztrák vagy a német. Nem kell hozzá kimondott szakértőnek lenni, hogy az ember ezen zongora hangjának meghallgatása vagy néhány futam eljátszása után arra a meggyőződésre jusson, hogy ez a zongora nemcsak hogy olyan jó, mint sok favorizált osztrák gyártmány, hanem sokkal jobb annál. Ugy értesülünk, hogy Thék Endre ismét kísérletet fog tenni az iránt, hogy zongoráinak Baján terrenumot keressen és találjon, s evégből Wagner Antal zongoraraktárába néhány zongorát fog leküldeni legjobb gyártmányaiból. Vajha ne csalódnék számításában!

A bajai céllövész-társulat f. hó 17-én és f. hó 20-án, Szent István napján díjlövészet, díjtekészés és táncal egybekötött mulatságot rendez. A díjlövészet augusztus hó 17-én d. u. 2 órakor veszi kezdetét és tart alkonyatig; ezt Szent István napján reggel 8 órától folytatják délig. Utána társas-ebéd következik, melyet ismét a lövészet folytatása követ. Ez eltart fél 7-ig. Most az osztályozás és a díjak kiosztása következik. **Lövődíjak:** I. Az ünnepi versenycéltáblán: I. díj 40 kor., a bajai takerékpénztár ajándéka. II. díj 30 kor., III. díj 20 kor., IV. díj 10 kor., V. díj 6 kor., VI. és VII. díj 5 kor., VIII. díj 4 kor. II. Rendes céltáblán. Találó-díjak: 1. díj 15 korona, 2. díj 10 kor., 3. díj 6 kor., 4. és 5. díj 5 kor., 6. és 7. díj 4 kor., 8. díj 3 kor. Középlövészek: 1. díj 15 kor., 2. díj 10 kor., 3. díj 6 kor., 4. és 5. díj 5 kor., 6. és 7. díj 4 kor., 8. díj 3 kor. Felkérjük a társulat t. c. tagjait és pártfogóit, hogy az ünnepély emelése céljából tisztelet-lövődíjakat pénzben vagy értéktárgyban felajánlani sziveskedjenek és kérjük azokat beosztás végett Eckert István főlövész mester úrhoz beküldeni. **Intéző lövészmesterek:** Augusztus hó 18. Bittermann Károly, Gebhardt Dezső, augusztus hó 20-án Bittermann Károly, Gebhardt Dezső, Somogyi Emil.

Halálozás. özv. Hengl Adolfné sz. Schultz Julia f. hó 13-án, életének 76-ik évében, hosszas szenvedés után elhunyt. A megboldogultnak hült tetemeit f. hó 14-én d. u. 5 órakor kísérték örök nyugalomra a Szent-Rókus sirkertbe. Az engesztelő szent mise-áldozat f. hó 18-án reggel 9 órakor fog a Szent-Rókus kápolnában az Úrnak bemutatatni.

Céllövészet. A bajai lövészegyletben aug. 10-én történt 100 lövés. Ezek között volt 6 négyes és 36 hármas. Négyeseket lőttek: Eckert István 3. Bittermann Károly 2. Gludovác János. 1. Hármasokat lőttek: Eckert István 16. Bittermann Károly 12. Gebhardt Dezső 3. Gludovác János 3 és Somogyi Gyula 2.

Hivatalos órák a bajai posta- és távirdahivatalnál. A temesvári kir. posta- és távirdahivatalnál a hivatalos órákat a közön-

ség részére f. hó 1-től kezdve következőleg állapította meg: *Ajánlott levél* nyáron (április 1-től szept. 30-ig) reggel 7 órától este 9 óráig, télen reggel 8-tól este 9-ig; *csomag és pénzes levél* köznapon d. e. 8—12-ig, d. u. 2-től 6-ig, vasár- és ünnepnapon d. e. 9—12-ig; *postautalvány* köznapon d. e. 8—12-ig, d. u. 2—5-ig, vasár- és ünnepnapon d. e. 9—12-ig; *postatakarékpénztár* köznapon d. e. 8—12-ig, d. u. 2—5-ig, vasár- és ünnepnapon d. e. 9—12-ig; *távírat* nyáron reggel 7 órától este 9 óráig, télen reggel 8 órától este 9 óráig; *távbeszélő* nyáron reggel 7 órától este 9 óráig, télen reggel 8 órától este 9 óráig. Az eddigi hivatalos óráktól eltérés csak vasárnap és ünnepnapokon mutatkozik, ugyanis eddig ezen napokon a feladási idő 8-tól 11-ig tartott, ezután 9—12-ig fog tartani. A posta- és távirdahivatalnál ünnepnapoknak tekintetnek: újév napja, husvét hétfője, áldozó csütörtök, Urnapja, pünkösdi hétfője, karácsony első és második napja, április hó 11. és augusztus hó 20-ik napja.

Mérsékelt áru menettéri vasuti jegyek Szent István napjára. A m. kir. államvasutak igazgatósága Szent István napja alkalmából a m. kir. államvasutak, valamint a kassa-oderbergi vasut magyar vonalainak összes állomásairól, az üzemükben álló helyiérdekű vasutak állomásainak és a szomszédos forgalom kizárásával, mind a három kocsiosztályra nézve úgy a gyors, mint a személyvonatokra Budapestre mérsékelt áru menettéri jegyet ad ki. Ezen jegyek folyó évi augusztus hó 16.—20. napjáig, az utóbbi napokon azonban csak a reggeli órákban — valamennyi személyszállító vonathoz, expresszvonatok kivételével, fognak kiadatni. A menettéri jegyek 5 napig érvényesek oly módon, hogy a kiadás napja első napnak számítatik s a visszautazást legkésőbb az 5-ik napon éjjel előtt kell megkezdeni. A visszautazás azonban legkorábban csak augusztus 20-án délután történhetik. Korábbi visszautazás esetén a jegyek érvénytelenek. Utmegszakításnak sem jövet, sem menet nincs helye. Gyermekek külön kedvezményt nem kapnak.

Második nyilvános nyugtázása azon kegyes adományoknak, melyek zárdatemplomunk kifestési költségeinek fedezésére alulírott napig beérkeztek:

Egy buzgó hívő 100 kor., N. N. 50 kor.; Till Lajos nyug. esp.-pleb., Drescher Ida, sz. Antalnak egy buzgó tisztelője 20—20 kor.; dr. Makray László gyógyszerész 12 kor.; Túry Mátyás tiszti főügyész és neje, Meskó Lászlóné, Ertl János, öz. Horváth Lajosné, L. A. 10—10 kor.; Müller Józsefné, egy hívő 6—6 kor.; öz. Müller Jánosné, Wunderlich János, Wunderlich Józsefné, Kollár Ágoston, Schnetzer Ernő, öz. Schvalm Józsefné, Krupity Péter, Krusecz Anna 5—5 kor.; Paul József, Matauschek Antal, Pintér Ferencz, Horánszky család, Hokrocky József, Major Julianna 4—4 kor.; öz. Novák Ferenczné, Kovács Gyuláné, Krisánics Lajosné 3—3 kor.; Juhász Ferencz, Piukovits Etelka, Burkovics Péterné, Rózsahegyi József, Rogiener József (Sükösd), Madár Jánosné, Schulek József, Godár Lajosné, Szalontai Márta, Bakó Borbála, Földvári Jakab, Bényi Zsófia, Horci Veronika, Szekeres Fáni, Füleki Róza 2—2 kor.; Cernok Éva, Kohut Mária, Varga Julianna, Szaday Blanka, Szadai Mariska, Orosz József, Kovács Ödön, Szalai Julianna, Szalai Etel, Nemes (Hnatkovszky) Rómeóné, Repka Józsefné, Makalkó Anna, Valkár Józsefné, Valkár Erzsébet, Fejes Istvánné, Fejes Erzsébet, Dominics Teréz, Hankonyi Ilona, Hornyák Jánosné, Bakos Zsuzsanna, K. Mária (Mélykút), F. A., N. N., N. N., 1—1 kor.; Dikán Anasztázia, 60 fill.; Scheib Antalné 50 fill.; Majoros Lajosné, öz. Majoros Ferencné, öz. Szakál Péterné, Pirosevics Dániel, öz. Jerkó Józsefné, N. N. 40—40 fill.; Bekics Cecília 30 fill.; Ocse-nás János, Tomasics Gyula, Mak Istvánné 20—20 fill.; Török Gyula, N. N. 10—10 fill.

Isten fizesse meg! Teljes bizalommal kérjük továbbra is a jó és nemeslelkű közönség kegyes támogatását,

Baján, 1902. augusztus 14-én.

P. Martinov Fortunát,
zárdafőnök.

Szülők figyelmébe!!! A közeledő iskolai év küszöbén felhívom mindazokat a szülőket, kik gyermekeiket iskolázás végett idehozzák,

vagy vidékre küldik, a szükséges uti bőröndöket, kosarakat, fehérnemű, cipő és harisnya, nyakkendő, mindennemű kefe, fésű, eső és napernyő árúkat stb. dúsan felszerelt raktáramban szíveskedjenek beszerezni. Sternfeld Vilmos, Főtér.

Panaszok a bajai állami tanítóképző ellen.

Az alábbi panaszos sorokat vette szerkesztőségünk, melyeket a beküldők kívánatára készséggel közzé is teszünk azzal a megjegyzéssel, hogy panaszosok a kellő lépéseket a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszteriumnál folyamatba tették sérelmeik orvoslása végett.

A beérkezett leveleket teljes szövegében az alábbiakban közöljük:

Tek. Dr. Valentin Emil úrnak.

Igen tisztelt ügyvéd úr!

A bajai tanítóképző intézetnek szükséges különböző anyagokra, mint hús, liszt, szén stb. jul. hó 10-én tartotta az erre a célra az állam által fizetett bizottság az ajánlati tárgyalást. Az ajánlattevők egyike én is voltam. első rendű gázgyári dió kokszot ajánlottam 3 kor. 88 filléren métermázsáját, azonban a szállítást egy más kereskedő társam kapta meg 4 korona árért, tehát 12 fillérral drágábban, mint én ajánlottam. A bizottság ezen eljárását magamra nézve sérelmesnek, a közérdek szempontjából pedig a legnagyobb mértékben elítélendőnek tartom, a bizottság ezúttal közdolgozokban pártszempont által vezetve járt el és kárt okozott az államnak, a melytől ugyanakkor még egyenként 6 koronaapidiját is hűz; ha ezen bizottság közmegelegedésre akarna eljárni, úgy tarthatna nyilvános árlejtést az intézet szükségleteinek szállítására, így aztán ki volna zárva annak a gondolata, hogy bizonyos szolgáltatásokat honorálunk ez uton is.

Tisztelettel kérem az igen tisztelt ügyvéd urat, szíveskednék panaszomat alkalmas módon nyilvánosságra hozni valamint a vallás- és közoktatásügyi miniszteriumhoz is betérjeszteni.

Baja, 1902. augusztus 1.

Ószinte hive
Nagy Péter s. k.

* * *

Tekintetes szerkesztő úr!

A bajai m. kir. állami tanítóképző igazgatósága már több év előtt hirdetett pályázatot kenyér és sütemény szállításra. Én alulírott, ki helybeli jó hírnévvel bíró és már 50 éve fenálló péküzlettel bírok, már ezelőtt három cikluson át minden ízben ajánlatomat beküldtem, mely ajánlatomban igen kedvező árak mellett akartam kenyert és süteményt szállítani.

Nem tudom sehogysem annak az okát, hogy miért lett ajánlatom mindig háttérbe szorítva?

Tudatom továbbá a tek. szerkesztőséggel, hogy az idei pályázatra oly olcsó árt írtam ki ajánlatomban, hogy azon veszteségem lett volna, csak azt akartam ezzel meg tudni, hogy ajánlatom a tek. tanács elé, vagy az igazgató úr papirkosarába kerül-e?

Kérem a tek. szerkesztő urat, szíveskedjék ezt nekem belátása szerint, bármiképp kifürkészni, a melyért fogadja előre is hálás köszönetemet.

Baja, 1902. augusztus 4.

Tisztelettel

Özv. Lövy Erzsébet s. k.
sütő-mesterné.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

K. T. Közöljük.

M. S. Bevált.

— a. — a. Egyáltalán senkire sem vonatkozott. Csupán phantázia műve volt, mint ahogy tényleg nincs is helyben senki sem, akire a leírás teljesen ráillene.

B. D. Meneztettük. Üdv!

Házeladás

A Schmidt Károly-féle ház, mely 6 szoba-, konyha-, felszer-, pince- és egyéb mellék helyiségekből áll, egy nagy, termoszólóval beültetett telekkel szabadkézből eladandó.

Bővebbet a kiadóhivatalban 2-2

Szenzáció

számba megy

az állattenyésztés terén

a SOMOGYI GÉZA-féle 13.652. sz. alatt szabadalmazott s kipróbált továbbá a m. kir. földművelésügyi miniszter és a magy. kir. belügyminiszterium részéről 1901. évi 52 972/III. I. sz. alatt jóváhagyott

„A sertések, lovak és tehenek emésztését előmozdító táppor.”

Ára csomagokban à 36 fillér, skatulyában à ¼ kg. 90 fillér, ½ kg. 1.80 kor.

Ára kilónként 3 kor. 60 fillér.

E pornak rendkívüli hatása abban nyilvánul, hogy az állatok emésztését rendkívüli módon előmozdítja, mi által az állatok szervezete a legbiztosabban megerősítetik és minden betegség elkerültetik.

Egyedüli elárusítóhely BAJA város és környékére:

Drescher Gyula kereskedése
B A J Á N. 6-2

Apró hirdetések.

130 hectolite-

res kád, kitűnő karban, olcsó áron eladandó. Cím a kiadóhivatalban.

Zongora,

használt, de jókarban megvételre kerestetik. Cím a kiadóhivatalban.

Divány

jó karban, féregmentes, megvételre kerestetik.

Ajánlatok az ár megjelölésével „Divány” jelige alatt a kiadóhivatalba keretnek

Akácfa szőlő-

karó megvételre kerestetik. Cím a kiadóhivatalban

Ügynökök

kerestetnek, kik igen kelendő árú részletfésítésre való eladásával foglalkoznak.

Almolnár

teljes szakképzett, józan, tapasztalt ember felvétetik azonnali felépésre. Csakis teljesen megfelelő képzettséggel bírók, vétetnek figyelembe. Fischer Mór gőzmalina Jankovác.

Lakóház

(Rév-utca 332.), mely négy szoba, konyha és mellék helyiségekből áll kiadandó.

Irodai gya-
kornok

felvétetik a vidéken, nagyforgalmú üzletben kellő fizetéssel. Cím a kiadóhivatalban.

Cimbalom

vadonat új pedálos, valódi Schunda-féle, eladó. Hol megmondják a kiadóhivatalban.

BANK- és VÁLTÓ-ÜZLET

GRAU AUG J. LIPÓT

BAJA,

DRESCHER GYULA-féle HAZBAN.

Eszközöl előnyös feltételek mellett:

* * * * * **Váltószámítolásokat.** * * * * *

* * * * * **Jelzálog-kölcsönöket.** * * * * *

* * * * * **Tőzsdei megbízásokat.** * * * * *

* * * * * **Váltó- és utalvány beszédéseket.** * * * * *

* * * * * **Előleget nyújt értékpapírokra.** * * * * *

* * * * * **Szelvény-beváltás.** * * * * *

Értékpapírok, sorsjegyek, bel- és külföldi pénznemek

* * * * * **VÉTELE és ELADÁSA.** * * * * *

* * * * * **Osztálysorsjegyek eladása.** * * * * *

Élet-, tűz-, jég-, baleset és szállitmány-biztosítások

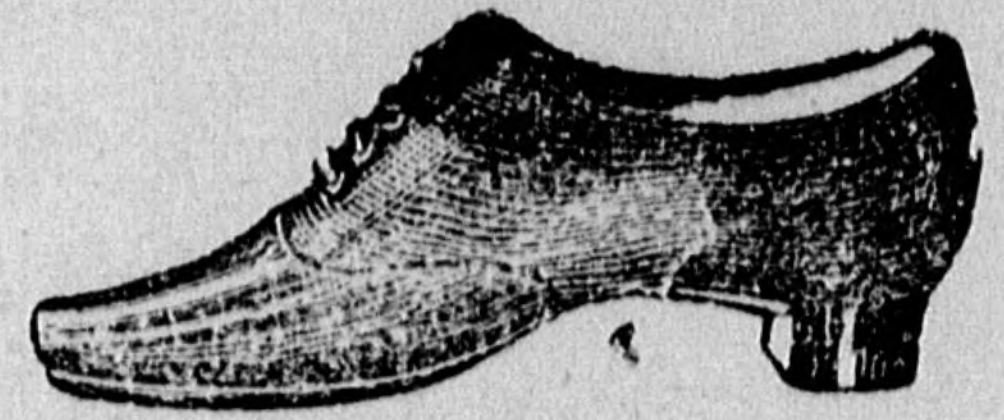
* **a legolcsóbb díjtételek mellett eszközöltetnek.** *

Az árú osztály már ez idő szerint elfogad megbízásokat és eszközöl

* * * kötések a jövő idényű **pirszén-szállításokra.** * * *

Hirdetmény.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy a „Központi Szalloda“ épületében levő

CZIPÉSZ-ÜZLETEMET

a ciszterci rendház mellett levő

Millassin-féle házba,

(a róm. kath. plebánia templom átellenében) helyeztem át

A n. é. közönség további szives pártfogását kérve, maradtam

teljes tisztelettel

WEIßZ HENRIK cipész.

BILLIARD

kitünő karban, olcsó áron eladandó

ZWEIG MÓRNÁL

a „Központi Szálló“ tulajdonosánál = Baján. =

Feltünő ujdonság.

DELICE

— Minden hirdetés felesleges
A dohányzó egyszer veszi és többé más nem szíhat

legjobb valódi francia **szivarkapapír** és **szivarkahüvely** kapható az ország minden különleges-ségi árúdájában.

LEGNAGYOBB VÁLASZTÉK

GÁCSI, BRASSÓI, ZSOLNAI

továbbá

a legfinomabb angol és francia divatkelmékben!!!

Legújabb **angol és francia szabású**

férfi öltönyök jutányos áron,

pontos kiszolgálás mellett készülnek

Práger Károly és Testvére cégnél

BAJÁN,

Takarékpénztári épület.

OLCSÓ
bevásárlási forrás.

RUDE IGNÁCZ

mű-órás és ékszerész-üzlete

BAJÁN,

(a »Központi Szálló« átellenében)

Ajánlja ujonnan és izlésesen berendezett nagy raktárát mindennemű **arany-, ezüst- és drágakő ékszerekben**, valamint valódi **China-ezüst tárgyak** és **evőeszközökben**.

Nagy választékban tartok pontosan szabályozott, valódi

H O N I- és

svájci zseb-, fali-, inga- és ébresztő-órákat

a legegyszerűbb és legfinomabb kivitelben.

Arany- és ezüst-ékszereim a m. k. fémjelző hivatal által vannak hitelesítve.

Órajavitások, valamint minden e szakbavágó legkomplikáltabb munkák; **Chronometre** és **ütő-zsebórák**, egyszersmind **ékszerjavítások**, **vésnöki** munkák olcsón, szakszerűen és gyorsan SAJÁT MŰHELYEMBEN végeztetnek

2 évi írásbeli jótállással.

Veszek ZÁLOGCÉDULÁKAT a legmagasabb áron esetleg azokat saját költségemen kiváltom és a többletet visszafizetem.

Régi ARANY- és EZÜST TÁRGYAK, valamint DRÁGA-KÖVEK a legmagasabb napi áron megvétetnek esetleg ujjal becsérletetnek.

Vidéki megrendelések posta fordultával eszközöltetnek.